

Kvalitetsvurdering af

Roskilde Museum

2009

Indhold

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger	2
Kvalitetsvurderingen af Roskilde Museum	3
Lovgrundlag og ejerforhold	4
Arbejdsgrundlag og formål	4
Samlinger og arkiver	6
Indsamling, undersøgelser og forskning	7
Forvaltning af den faste kulturarv	8
Konservering og bevaring	9
Formidling	10
Publikum	12
Bygninger og udendørsarealer	13
Organisation, administration, ledelse og personale	13
Økonomi	14
Sammenfatning	15

Bilag

- Bilag 1. Udtalelse fra Det Arkæologiske Faglige Råd om museets forskningspublikationer
- Bilag 2. Udtalelse fra Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie om museets forskningspublikationer
- Bilag 3. Kulturarvsstyrelsens notat om museets digitale formidling
- Bilag 4. Udtalelser til kvalitetsvurderingen fra Roskilde Kommune

Redaktionen afsluttet den 29. marts 2010

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kulturarvsstyrelsen udvælger hvert år ti museer til kvalitetsvurdering ud fra kriterier, der sikrer en bred repræsentation inden for de tre museums-kategorier: de kulturhistoriske, de kunsthistoriske og de naturhistoriske museer.

Kvalitetsvurderingerne er led i styrelsens tilsyn med og rådgivning af museerne. Kvalitetsvurderingerne er tillige et redskab for styrelsen til at indsamle viden om museernes forhold. Således danner kvalitetsvurderingerne grundlag for udviklingen af fælles normer og retningslinjer på centrale områder i museernes arbejde.

Kvalitetsvurderingerne er styrelsens mulighed for at orientere museernes hovedtilskudsydere om museernes virksomhed. En kvalitetsvurdering af et museum munder ud i en rapport, hvor styrelsen redegør for museets stærke og svage sider og pointerer, hvor styrelsen mener, museets faglige niveau kan og bør styrkes.

En kvalitetsvurdering udspiller sig som en dialog mellem styrelsen og det enkelte museum. Dialogen er koncentreret om museets faglige forpligtigelser i henhold til museumsloven. Det vil sige varetagelsen af museets ansvarsområde samt de opgaver, der knytter sig til museets samlinger: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Desuden er der fokus på, hvordan museet samarbejder med andre museer, offentlige myndigheder og andre interessenter.

Processen

Styrelsen og museet aftaler en tidsplan for forløbet af kvalitetsvurderingsprocessen.

Museets ledelse udfylder et spørgeskema. Styrelsen opfordrer museets bestyrelse, ledelse og medarbejdere til at genoverveje rutiner og gennemtænke, hvordan forskellige arbejdsopgaver vægtes og hænger sammen.

Museet indsender forskningspublikationer fra de seneste fire år. Forskningspublikationerne bliver vurderet af det eller de relevante faglige råd, som hører under Kulturarvsstyrelsen.

Styrelsen besøger museet og drøfter museets opgavevaretagelse og øvrige drift med museets ledelse og bestyrelse. Under besøget besigtiger styrelsen museets udstillinger, magasiner, værksteder og kontorer.

Styrelsen udarbejder en rapport, der tegner et helhedsbillede af, hvordan museet løser sine opgaver inden for institutionens rammer. Rapporten følger strukturelt spørgeskemaets opbygning. Ikke alle museets svar gengives i rapporten, men udvalgte dele af besvarelsen bliver opsummeret. Styrelsen påpeger observationer, som danner grundlag for kommentarer og anbefalinger.

På grundlag af rapporten skal museet inden for tre måneder tilkendegive, hvordan man vil følge op på rapportens anvisninger, og et år senere, hvordan opfølgningen er gennemført.

Kvalitetsvurderingsprocessen betragtes herefter for afsluttet.

Kvalitetsvurderingen af Roskilde Museum

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af Roskilde Museum er baseret på:

- Museets besvarelse af kvalitetsvurderingsskemaet med bilag modtaget i Kulturarvsstyrelsen den 29. maj 2009.
- Udtalelse fra Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie om museets nyere tids forskningspublikationer inden for de seneste fire år.
- Udtalelse fra Det Arkæologiske Faglige Råd om museets arkæologiske forskningspublikationer inden for de seneste fire år.
- Drøftelse af museets forhold på grundlag af det udfyldte kvalitetsvurderingsskema ved møde på Roskilde Museum den 16. juni 2009. Følgende deltog:

Fra museet:

Borgmester i Roskilde Kommune og formand for museets bestyrelse Poul Lindor Nielsen, museets leder Frank Birkebæk, forretningsfører Lars Buhl, faglig souschef Iben B. Jagd, museumsinspektør Martin Borring Olesen, museumsinspektør Mette Høj, forvalter Mogens Hansen, museumsinspektør Jens Ulriksen og museumsinspektør Louise Dahl Christensen.

Fra Kulturarvsstyrelsen:

Kontorchef Ole Winther, souschef John Pind samt museumskonsulenterne Berit F. Kjærside og Christian Hede.

- Besigtigelse af alle museets afdelinger med undtagelse af Fjordmuseet og museets magasiner, der blev besigtiget af Christian Hede den 29. juni 2009.
- Skriftligt bidrag fra Roskilde Kommune dateret 2. juni 2009.

Lovgrundlag og ejerforhold

Roskilde Museum er et statsanerkendt kulturhistorisk museum efter museumslovens § 15. Museet har følgende ansvarsområde:

”Roskilde Museum er et statsanerkendt kulturhistorisk lokalmuseum for Roskilde og Lejre Kommune. Museets formål er gennem indsamling, registrering, forskning, bevaring og formidling indenfor sit ansvarsområde at virke for sikringen af landets kulturarv og belyse såvel forandring, variation og kontinuitet i menneskers livsvilkår fra de ældste tider til nu, således som disse måtte komme til udtryk, også inden for social-, natur-, kunst-, og samtidshistorie.”

(Uddrag af vedtægternes § 2, gældende fra 2007)

Museets ansvarsområde, og hvad der er museets formål inden for dette ansvarsområde fremgår ikke klart af museets vedtægter..

Museet er en selvejende institution. Roskilde Kommune er museets hovedtilskudsyder.

Frank Birkebæk, cand.phil. har været ansat som museets leder siden 1979.

- Roskilde Museum bør revidere museets vedtægter så ansvarsområde og formål bliver klart defineret, og så det står klart, hvilke arbejdsområder museet prioriterer.

Arbejdsgrundlag og formål

Oprettelse og ansvarsområde

Roskilde Museum blev oprettet i 1929.

Museet blev statsanerkendt i 1952.

Roskilde Museum varetager i dag det kulturhistoriske ansvar for Roskilde og Lejre Kommuner inden for både arkæologi og nyere tids kulturhistorie.

Museets hovedadresse er Sankt Ols Gade 18, 4000 Roskilde. Museets administration er placeret i Sankt Ols Gade 15.

Museet har 8 afdelinger:

Roskilde Museum, Sankt Ols Gade 18, Roskilde.

Fjordmuseet, Bygaden 4, Jyllinge.

Lejre Museum, Orehøjvej 4 B, Lejre

Tadre Mølle, Tadre Møllevvej 23, Hvalsø

Roskilde Museums Købmandsgård, Håndværkermuseet, Slagterbutikken O. Lunds efft., Ringstedgade 6-8, Roskilde

Roskilde Domkirke, Roskilde Domkirke, Roskilde.

Danmarks Rockmuseum, Rabalderstræde 1, Roskilde

Skjoldungelandet, Sankt Ols gade 15 D, Roskilde

Samarbejde og medlemskaber

Museet er involveret i både nationale, regionale og lokale foreninger, organisationer og samarbejder.

Lokalt samarbejder museet blandt andre med lokalhistoriske foreninger og arkiver og med det lokale skolevæsen. Museets leder er desuden bestyrelsesformand for Museet for Samtidskunst. Herudover medvirker museet til det fremadrettede arbejde med kommunens samlede kulturliv.

Regionalt deltager museet bl.a. i samarbejde med RUC, Museerne.dk og Kroppedal Museum. Herudover er museet andelshaver i Bevaringscenter Øst.

Internationalt sidder museet i bestyrelsen for NEMO, Network of European Museum Organisations.

I sit bidrag til kvalitetsvurderingen beskriver Roskilde Kommune museet, som en aktiv og værdsat medspiller i forhold til et bredt spekter af tilbud til kommunen og dens borgere. Museet betegnes som en god partner der indgår i kommunens udviklingsarbejde og i de strategiske udviklingsgrupper, som museet har nedsat. Museet er endvidere en del af kommunens turismestrategi.

Museet ser deltagelse i internationale samarbejder som fagligt perspektiverende for museets arbejde. Deltagelse i nationalt og internationalt museumsfagligt arbejde oplever museet som nødvendigt for museets faglige udvikling med hensyn til videreuddannelse.

Museet vurderer, at ressourcerne til de mange samarbejder og medlemskaber er velanvendte. Museet ser deltagelse i lokale samarbejder som et led i varetagelsen af museets opgaver i dets ansvarsområde. Det gør museet til en troværdig partner og museet får samtidigt mulighed for at præge udviklingen på de områder museet har interesse i.

- Det er positivt, museet er regionalt og nationalt engageret og samtidig har en solid forankring og gode samarbejdsrelationer i det lokale kulturliv. Det er både museets styrke og svaghed, at de mange samarbejder i stort omfang er bundet op på museets leder. Museet skal derfor overveje, hvorledes man kan udbrede museets engagementer, så man derved forbereder et kommende generationsskifte på den bedste måde for museet, samt om enkelte repræsentationer kan undlades eller om repræsentationen kan bredes ud på flere medarbejdere, så museets leder frigøres til andre formål. Styrelsen har noteret sig, at der med ansættelsen af den faglige souschef, samtidig er igangsat en overdragelse af poster mv. til denne.

Internationalt samarbejde

Museet deltager i Network of Museum Organisations (NEMO) samt i netværket for danske og grønlandske verdensarvssteder. Det fremgår af museets materiale (strategiplanen) at det internationale museumsfaglige arbejde skal styrkes i fremtiden.

- Roskilde Museum kan med fordel øge sit internationale engagement inden for arkæologi og nyere tids kulturhistorie.

Samlinger og arkiver

Den arkæologiske samling

Den arkæologiske samling indeholder cirka 25.000 genstandsnumre, hvoraf halvdelen hidrører oldtiden. Museet vurderer, at oldtidssamlingerne rummer et omfattende genstandsmateriale fra alle oldtidens hovedperioder.

Den øvrige del af museets arkæologiske samling hidrører fra middelalder. Museet anser denne samling som væsentlig og repræsentativ.

Samling for nyere tids kulturhistorie

Museets nyere tids samling består af omkring 40.000 genstandsnumre. Hovedvægten i samlingen ligger på landbokultur og købstadsliv fra slutningen af 1700-tallet og frem til midten af 1900-tallet. Museet rummer desuden flere specialsamlinger herunder blandt andet en legetøjssamling, møntsamling og en Alumina samling. Museet rummer desuden en samling fra det nu nedlagte Bramsnæs historiske arkiv.

- Museet bør foretage en generel samlingsgennemgang, så man kan udskille genstande uden proveniens eller relation til ansvarsområdet. Derved fokuserer man også museets samling i forhold til et tydeligere beskrevet ansvarsområde.

Registrering

84 % af museets samling på ca. 65.000 genstande er registrerede. Museet har udarbejdet plan for fuldt digitalisering af samlingsregistreringen. Ifølge planen forventes samlingen fuldt digitalt registreret i 2015.

Museet benytter sig af Regin til den daglige registrering af museumssager og til registrering af enkeltgenstande fra nyere tid. Arkæologiske genstande registreres i en Access database, der er koblet til Regin. Museet deltager i udviklingen af Museernes UdgravningsData (MUD). MUD skal benyttes til den fremtidige arkæologiske registrering af arkæologiske fund.

Museet foretager løbende elektronisk indberetning til de centrale kulturarvsregistre.

- Styrelsen har, ved tidligere fremsendt brev, accepterer museets handlingsplan om at have indhentet indberetningsefterslæbet i 2015, og forventer at denne plan efterleves

Deponeringer, udlån og indlån

Museet har medvirket til udarbejdelse af NEMOs og ODMs standard retningslinjer for udlån, indlån og deponering af genstande. Retningslinjerne benyttes af museet i en tilpasset version. Museet tager stilling til udlån fra sag til sag, og der udarbejdes uddeponerings- og lånekontrakter med påførte vilkår.

Museet har få uddeponeringer af enkelt genstande.

- Roskilde Museum har udført et stort arbejde for udarbejdelse af fælles nationale og internationale retningslinjer, som gavner hele landet.

Indsamling, undersøgelser og forskning

Museet arbejder ud fra en nedskrevet indsamlingsplan, der er gældende for nyere tids kulturhistorie.

I den arkæologiske afdeling er accessionen knyttet til udgravningsvirksomheden i forbindelse med museets kapitel 8 arbejde om sikring af kultur- og naturarv i forbindelse med den fysiske planlægning og forberedelse af jordarbejder. Museet udfører desuden arkæologiske forskningsundersøgelser. I museets 4-årsplan beskrives målsætningen for museets arkæologiske forskningsundersøgelser. Perioden 500-1200, med udgangspunkt i de to centrale lokaliteter, Lejre og Roskilde, vil være det ene satsningsområde, idet fokus vil ligge på at belyse overgangen fra asatro til kristendom. Det andet vil være den socio-økonomiske udvikling fra 1000-1500.

Museet lægger vægt på at indsamle aktivt, men erkender dog, at de også indsamler passivt. Genstande, der indkommer passivt, bliver vurderet på månedlige inspektørmøder.

Museets samlinger benyttes i forskningsmæssig sammenhæng af flere forskere. Der er indgået samarbejdsaftaler med Roskilde Universitetscenter og Københavns Universitet om studerende og forskere adgang til museets samlinger.

- Det er positivt, museet arbejder ud fra en indsamlingsplan, og har en fast politik for håndtering af passivt indkomne genstande. Museet bør udarbejde en indsamlingsplan for de arkæologiske forskningsgravninger. Planen skal understøtte den arkæologiske forskning på museet.
- Det er positivt, museet har indgået skriftlige aftaler med flere universiteter om brugen af museets samlinger, og styrelsen kan kun opfordre til, at sådanne samarbejder udvides med flere partnere.
- Roskilde Museum har ikke modtaget midler fra styrelsens puljer i et omfang som museets størrelse burde give anledning til. Styrelsen opfordrer Roskilde Museum til at sætte sig i spidsen for regionale og nationale forsknings- og formidlingsprojekter, og søge om støtte til disse fra styrelsens tilskudspuljer.

Undersøgelser og forskning

Roskilde Museum skriver, at museets overordnede forskningsstrategi er at tilvejebringe viden om Roskilde og Lejres historiske udvikling og dokumentere den stedfundne samfundsudvikling. Der er ikke indsendt en særlig forskningsstrategi til brug for denne kvalitetsvurdering.

- Roskilde Museum bør med sin omfattende forskningsvirksomhed i højere grad tænke over at få publiceret sine forskningsresultater i anerkendte tidsskrifter parallelt med museets egen udgivelsesvirksomhed. Derved får museet en større national og international anerkendelse af sit videnskabelige arbejde samtidig med, at man også sikrer en skriftlig formidling af museets arbejde lokalt.

Arkæologi

Det Faglige Råd for Arkæologi har vurderet museets arkæologiske forskningspublikationer fra de seneste fire år. Rådet roser museet for dets store publiceringsaktivitet og høje niveau i forskningen.

Rådet vurderer, at Roskilde Museum har et højt fagligt niveau, og roser det faktum, at museet også publicerer på andre sprog end dansk, og derved synliggør forskningen for et internationalt publikum.

Rådet har bemærket, at museets to faste arkæologer har en stor produktion bag sig. Man har også bemærket, at den holder sig inden for særlige perioder.

Der henvises til bilag 1 om museets arkæologiske forskningspublikationer.

Nyere tids kulturhistorie

Inden for nyere tids kulturhistorie har museet gennemført flere større undersøgelser i de sidste fire år. Museet deltog i et større samarbejde om spaniolerne i Danmark. Museet har desuden arbejdet med fisker, borger og bondesamfundet i Roskilde, Gundsø og Ramsø, og der er udarbejdet en monografi om Lejre.

Der er også gennemført flere mindre undersøgelser af blandt andet Trekrøner og pop-orkestre.

Det Faglige Råd for Nyere Tids Kulturhistorie har vurderet museets nyere tids forskningspublikationer fra de seneste fire år. Rådet vurderer, at museets publikationer spænder fra ren formidling til egentlige undersøgelser. Rådet vurderer, at museets publikationer primært er formidlende. Museet har kun produceret få publikationer der kan betegnes som forskning.

Der henvises til bilag 2 om museets nyere tids forskningspublikationer.

- Roskilde Museum bør opprioritere sin forskning indenfor Nyere tids kulturhistorie. Museet kan overveje, om RUCMUS-samarbejdet vil være et godt forum for en større satsning på forskningen inden for nyere tids kulturhistorie, eller hvordan museet kan styrke sin forskning på området med andre samarbejdspartnere. Styrelsen har noteret sig, at museet i midten af 2009 har ansat en ny inspektør indenfor nyere tid.

Forvaltning af den faste kulturarv

Museet har et velfungerende samarbejde med planmyndighederne i Roskilde Kommune og Lejre Kommune. Ud over museumslovens kapitel 8 arbejde om sikring af kultur- og naturarv i forbindelse med den fysiske planlægning og forberedelse af jordarbejder inddrages museet i forskellige projekter som den part, der varetager de kulturhistoriske interesser.

I forbindelse med museumslovens kapitel 8 arbejde tilsender Roskilde Kommune alle kommune- og lokalplaner til udtalelse hos museet. Kommunen sender desuden alle enkelt-sagsbehandlinger. Museet modtager ugentligt en byggesagsliste, så museet kan dokumentere det eksisterende før nedrivning. Museet modtager fra kommunen kopier af tilladelser til etablering af jordvarmeanlæg.

Museet deltager halvårligt i møder for ledningsejere i Roskilde Kommune. Dette sikrer en koordinering af gravninger og involvering af museet i planlægningen af jordarbejder.

Efter aftale med Kulturarvsstyrelsen har museet siden 2008 varetaget tilsynet med fredede fortidsminder i Roskilde, Frederikssund, Køge, Lejre, Ringsted, Sorø, Slagelse, Kalundborg, Holbæk og Odsherred. I den forbindelse har museet indgået kontrakt med flere kommuner omkring dokumentation af plejebehov på fortidsminderne. Museet arbejder aktivt med de fredede fortidsminder, og samarbejder med flere kommuner i tilsynsområdet omkring tilsyn for 100 m og 2 m zoner.

Museet betegner samarbejdet med Roskilde og Lejre Kommuner som uformelt og uden nedskrevne aftaler. Samarbejdet betragtes som et tæt samarbejde, hvor parterne respekterer hinandens kompetencer og beføjelser. Museet vurderer også, at det uformelle samarbejde resulterer i, at det meste drøftes, inden eventuelle misforståelser og konflikter opstår.

- Museet har et godt og velfungerende samarbejde med Roskilde og Lejre Kommuner, som rækker ud over de lovmæssige forpligtelser.
- Roskilde Museum udfører et godt arkæologisk arbejde, som er aktivt og fremadrettet.
- Museet løser opgaven omkring tilsynet med de fredede fortidsminder på bedste vis, og museet har nået resultatkontraktens mål.
- Roskilde Museum bør, på baggrund af museets fine arbejde med kapitel 8, at tage initiativ til udarbejdelsen af en best practice manual til brug for samtlige museer, der arbejder med dette område.

Konservering og bevaring

Museet har sit hovedmagasin på en ejendom uden for Roskilde. På Fjordmuseet benyttes kælderen til magasin. I Sankt Ols Gade er der et mindre nærmagasin. Herudover råder museet over et opbevaringsareal til hestevoгне ol.

Museets hovedmagasin og magasinet i Sankt Ols Gade er fornuftigt indrettet og i god stand. Dette gør sig ikke gældende for museets øvrige magasiner. Opbevaringen af genstande i disse magasiner kan virke direkte nedbrydende på museets genstande.

Museet har egen fastansat konservator og ejer andele i Bevaringscenter Øst.

Museet tilser løbende samlingerne og fører en gang månedligt tilsyn med museets uddeponerede genstande i Sankt Laurentii Kirkeruin.

Museet har ikke en egentlig bevaringsplan, men har fået udarbejdet flere delplaner, for dele af museets arkæologiske samling og for maleri samlingen.

- Roskilde Museum bør samle alle sine magasinerede genstande i hovedmagasinet.
- Ligeledes bør museet gennemføre en samlingsgennemgang, hvor samlingens bevaringstilstand og betydning for kulturarven vurderes. Museet bør desuden udarbejde

en nedskrevet bevarings- og konserveringsplan, så museet får en langsigtet og prioriteret plan for bevaringsarbejdet.

Formidling

”Museet oplyser, at det prioriterer formidlingen højt. Der er således, sammen med et udstillings- og designfirma udarbejdet en strategiplan for den fremtidige formidling. Planen udgør tillige et katalog over fremtidige formidlings tiltag. Planens implementering er påbegyndt i slutningen af 2009 og vil fortløbende.

Museet har en formidlingsenhed, der består af 6 medarbejdere, der har museumsfaglige eller grafiske uddannelser. De fleste har lang formidlingserfaring.

- Museet må være opmærksomt på efteruddannelsesmuligheder indenfor formidlingsområdet.”

Udstillinger

Museet afholder årligt flere særudstillinger i de enkelte afdelinger. Disse indgår ikke i kvalitetsvurderingen, da styrelsen ikke har haft mulighed for at bese disse.

Hovedudstillingen Sankt Ols Gade

Udstillingen viser Roskilde bys og oplandets historie. Udstillingen er opbygget i samarbejde med kunstnerne Maja-Lisa Engelhardt og Peter Brandes. Udstillingen er fra 1997.

Den permanente udstilling er visuelt sammenhængende. Styrelsen er enig med museet i, at digitale formidlingsmedier bør indarbejdes, således at supplerende informationer kan formidles. bærer præg af sin alder, og fremstår uden moderne formidlingsmæssige tiltag. Udstillingen er en visuel nydelse, men for den udenforstående gæst er det svært at finde den røde tråd i formidlingen af Roskildes historie.

Lejre Museum

Udstillingen er fra 2005, men museet oplyser, at den nu skal ombygges, så den kommer til at reflektere hele den ny Lejre Kommune. Som på hovedudstillingen i Sankt Ols Gade, er udstillingen tilrettelagt af Maja-Lisa Engelhardt og Peter Brandes. Det visuelle udtryk kan nogle steder overskygge den kulturhistoriske fortælling.

Fjordmuseet

Museet blev i sin nuværende form etableret i 1991. Udstillingen fremstår i sin opbygning som umoderne og uden nogen former for moderne formidlingsmæssige tiltag. Roskilde Museum oplyser, museet er under omdefinering.

Tadre Mølle

Tadre Mølle fremstår som ved indvielsen i 1996. Møllen er den primære genstand og museet kan karakteriseres som et arbejdende værksted.

Initiativerne på Tadre Mølle er interessante og in situ formidlingen af mølleriets historie og de øvrige aktiviteter, gør Tadre Mølle til et aktiv for formidlingen på Roskilde Museum.

Lützhøfts Købmandsgård/Håndværkermuseet/Slagterbutikken

De to butikker og værkstedet fungerer som ”hands on” museer. På håndværkermuseet kan publikum røre ved genstandene. Og i de to butikker genskabes tidligere tiders indkøbsmuligheder.

- Museet bør løbende opdatere sine udstillinger, og overveje brugen af nye formidlingsmæssige tiltag i sine udstillinger.
- Roskilde Museums forsøg på at udvikle nye udstillings- og udtryksformer bør museet videreudvikle i fremtidige udstillinger både i særudstillinger og i permanente udstillinger. Styrelsen opfordrer desuden til, at disse tiltag efterfølgende evalueres, så man ved, hvordan de er blevet modtaget af museets brugere.
- Museet kan med fordel fremadrettet arbejde med nye udstillingsformer, der ligger mellem en permanent udstilling og en særudstilling.

Undervisning

Museet tilbyder undervisningsforløb til børneinstitutioner og grundskolen. Undervisningen varetages primært af studerende og frivillige. På Fjordmuseet er en lærer ansat til undervisningen og på Tadre Mølle varetages undervisningen af museumsinspektøren.

Museet har en god kontakt til folkeskolerne og indretter sine undervisningstilbud efter folkeskolens trinmål. Museet dækker undervisningstilbud inden for alle historiske perioder. Det stiller endvidere emnekasser til rådighed for skoleklasser til deres forberedelse af et besøg på museet. Roskilde Museum har også temadage og lejrskoletilbud til folkeskoleklasser.

- Roskilde Museum har stort fokus på museumsundervisning. Kulturarvsstyrelsen vil dog anbefale, at undervisningen på alle afdelinger varetages af museets fastansatte formidlere, så museet fastholder og udvikler denne kompetence i institutionen.
- Museet bør søge et tættere samarbejde med skolerne og ungdomsuddannelserne om undervisningen. Museet vil på den måde kunne blive et naturligt og integreret punkt i skolernes undervisningsforløb.
- Det er positivt, museets undervisningsmateriale er tilgængeligt på e-museum.

Internetformidling

Kulturarvsstyrelsen vurderer, at museet har en klar profil på internettet.

Roskilde Museums hjemmeside er etableret i 2009. Den nye side er en fælles platform for museets afdelinger med det formål at styrke museet som en enhed.

Hjemmesiden er generelt meget overskuelig og brugervenlig. Menupunkterne giver hurtigt overblik, og der er mulighed for at målrette sit besøg på hjemmesiden.

- Strukturen på museets nye hjemmeside virker som en fornuftig løsning. Der er enkelte fejlagtige links, der bør rettes, ligesom det ikke er klart, hvad begrebet det digitale museum dækker over på hjemmesiden.

Formidlingspublikationer

Museet udgiver årligt sit eget tidsskrift ROMU med alment formidlende artikler, hertil kommer enkelte monografier, DVD og skolemateriale.

PR-virksomhed

Museet optræder i de trykte og elektroniske medier, når der er nye eller relevante projekter eller aktuelle sager, hvor museet spiller en rolle. Museet har ikke en egentlig pressestrategi, men der arbejdes ud fra en klar fordeling af ansvar for pressehåndtering.

- Museet bør overveje om at udarbejde en samlet mediestrategi, eventuelt i fællesskab med de øvrige museer i Roskilde.

Publikum

Åbningstid og besøgstal

Museets afdelinger havde i 2008 sammenlagt åbnet i alt 7.564 timer, der fordeler sig således:

Hovedudstillingen: Alle ugens dage åbent fra kl. 11-16

Lützhøfts Købmandsgård og Håndværkermuseet: Hverdag 11-16, lørdage kl. 10-14

Lejre Museum: I skoleferier kl. 11-16, udenfor skoleferier lørdag-søndag kl. 11-16

Fjordmuseet: Tirsdag-torsdag fra 11-15 samt søndag 11-15.

Tadre Mølle: I ferietiden fra kl. 11-16. Desuden weekends 1. maj til 31. august kl. 12-16.

I 2008 var museets samlede besøgstal 59.819 eksklusiv deltagere i foredrag, by- og naturvandring, åben-udgravning m.v. Brugerne var fordelt på museets afdelinger på følgende måde:

Hovedudstillingen: 14.734

Lützhøfts Købmandsgård: 20.967

Håndværkermuseet: 7.810

Fjordmuseet: 2.759

Lejre Museum: 4.687

Palæsamlingerne (nu lukket): 756

Slagterbutikken (under ombygning): 0

Tadre Mølle: 8.106

- Museets mange åbningstimer er anerkendelsesværdige. Styrelsen har bemærket, at museet i sin strategiplan har fokus på åbningsperioder uden for almindelig arbejdstid, og vil gerne opfordre til sådanne initiativer.

Museet bør tillige snarest implementere de initiativer, der kan øge besøgstallet for museets afdelinger.”

Bygninger og udendørsarealer

Roskilde Museum ejer ikke selv sine bygninger. Den ydre vedligeholdelse påhviler ejer, mens museet står for den indvendige vedligeholdelse.

Sikringsforhold

Det er museets vurdering, at ydervægge, vinduer, døre og låse udgør en tilstrækkelig solid ramme om samlingerne.

Museet har udarbejdet en manual for bygningsvedligeholdelse samt skriftlige instrukser til personalet i forbindelse med brand, tyveri og vandskader. Der afholdes jævnlige brandøvelser. Forhold, som gør, at museets sikringsforhold er tilfredsstillende.

Organisation, administration, ledelse og personale

Administration

Museet følger en journal- og arkivplan.

Museets regnskab varetages af museets forretningsfører.

Ledelse

Til museets bestyrelse vælger Roskilde Kommune 5 medlemmer og Lejre Kommune 3 medlemmer. Roskilde Museumsforening vælger 2 medlemmer.

Museets bestyrelse består i øjeblikket af:

Poul Lindor Nielsen (formand), valgt af Roskilde Kommune
Flemming Jensen (næstformand), valgt af Lejre Kommune
Birgit Pedersen valgt af Roskilde Kommune
Christian Holtet valgt af Roskilde Kommune
Peter Madsen, valgt af Roskilde Kommune
Ingelise Hansen, valgt af Roskilde Kommune
Lena Holm Jensen, valgt af Lejre Kommune
Martin Stokholm, valgt af Lejre Kommune
Vagn Jensen, valgt af Roskilde Museumsforening
Ole Rötzler Møller, valgt af Roskilde Museumsforening

Bestyrelsen har ikke et forretningsudvalg.

Museet lægger stor vægt på at have den øverste politiske ledelse repræsenteret i sin bestyrelse. Bestyrelsen har en bred politisk sammensætning, og repræsenterer også de forskellige politiske udvalg som museet har et samarbejde med.

Personale

Museets fastansatte personale består af 25 medarbejdere. 23 medarbejdere er ansat på fuld tid. 2 af de fuldtidsansatte medarbejdere ansat i fleksjob.

Museet har 19 medarbejdere, som ikke er fastansatte. Heraf udgøres hovedparten kustosder og studerende.

Museet oplyser, at det har frivillig, ulønnet arbejdskraft svarende til 2,4 årsværk.

Museet oplyser, at det har haft en målsætning om, at styrke museets faglige profil ved at få tilknyttet flere fagligheder, herunder arkitekt og IT, til museet.

Økonomi

Museets økonomiske grundlag for de seneste fire år fremgår af nedenstående skema:

	2005	2006	2007	2008
Stat	3.164.711	2.451.265	4.269.993	5.982.379
Kommune	9.864.584	10.471.036	9.027.073	12.928.110
Amt/Region	2.064.455	2.079.838	0	770.000
EU	0	12.144	0	28.559
Ikke offentlige tilskud	2.815.244	349.758	429.170	4.173.694
Tilskud i alt	17.908.994	15.364.041	14.155.406	23.882.742
Egenindtægter	4.267.350	5.532.326	5.435.401	4.435.746
Indtægter i alt	22.176.344	20.896.367	19.590.807	28.318.488

Museets forholdsmæssige store statslige tilskud skyldes, samdriften mellem Lejre og Roskilde kommuner, samt tilsynsmuseumsfunktionen. Museet opfordres til at være mere opmærksomt på mulighederne for at søge projektmidler i Kulturarvsstyrelsen.

Museet forventer ikke store udsving i de offentlige tilskud til museet i de førstkomende år.

- Det er positivt, det er lykkedes museet at forøge sit volumen med betydelige økonomiske bidrag fra ikke offentlige tilskudsydere.

Sammenfatning

Kulturarvsstyrelsen vurderer, at Roskilde Museum er et yderst veldrevet museum. Det har en høj kvalitet i sin arkæologiske virksomhed, og Kulturarvsstyrelsen er fuldt ud tilfreds med museets tilsyn med de fredede fortidsminder. Museet har på udstillingsområdet nogle spændende tiltag, som museet opfordres til at der arbejdes videre med.

Museet har en solid lokal forankring, men det orienterer sig også regionalt og nationalt i forhold til relevante fora for samarbejde og forskning. Det er Kulturarvsstyrelsens vurdering, at museet får virkeligt gode resultater ud af at agere proaktivt og strategisk i forhold til omverdenen. Roskilde Museum kan dog med fordel øge sit engagement i internationalt arbejde inden for arkæologi og nyere tids kulturhistorie.

Roskilde Museums ansvarsområder kan fremstå mere klare, hvis museets vedtægter blev reformuleret. Dette kan styrke og fokusere museets prioritering af fremtidige arbejdsopgaver.

Roskilde Museum opfordres til at samle alle sine magasinerede genstande på hovedmagasinet. I den forbindelse bør museet foretage en total samlingsgennemgang. Samlingsgennemgangen vil give mulighed for at udskille genstande uden proveniens eller relation til ansvarsområdet.

Samlingsgennemgangen bør også fokusere på samlingens bevaringstilstand og betydning for kulturarven. Museet bør desuden udarbejde en nedskrevet bevarings- og konserveringsplan, så museet får en langsigtet og prioriteret plan for bevaringsarbejdet.

Museet arbejder ud fra en indsamlingsplan. Styrelsen anbefaler dog, at der også udarbejdes en indsamlingsplan for de arkæologiske forskningsgravninger. Planen skal understøtte museets arkæologiske forskning.

Det er positivt, at museets har indgået skriftlige aftaler med flere universiteter om brugen af museets samlinger, og styrelsen kan kun opfordre til, at sådanne samarbejder udvides med flere partnere. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at Roskilde Museum opprioriterer sin forskning indenfor Nyere tids kulturhistorie.

Museet prioriterer formidling, men det er vanskeligt at gennemskue de overordnede målsætninger for museets formidlingsstrategi. Kulturarvsstyrelsen anbefaler, at museet eksplicit formulerer sin formidlingsstrategi.

Roskilde Museum opfordres til at indtænke Kulturarvsstyrelsens puljemidler i sit strategiske arbejde med finansiering af museet virksomhed samt ansøge puljerne og rådighedssummen i fremtiden. Styrelsen opfordrer for eksempel Roskilde Museum til at sætte sig i spidsen for regionale og nationale forsknings- og formidlingsprojekter, og søge om støtte til disse fra styrelsens tilskudspuljer.

Museet løser tilsynsopgaven med de fredede fortidsminder fuldt tilfredsstillende. Styrelsen opfordrer Roskilde Museum til at udarbejde en best practice manual til brug for samtlige museer, der arbejder med dette område.

BILAG 1

EVALUERING AF PUBLICERET ARKÆOLOGISK FORSKNING FRA ROSKILDE MUSEUM, 2004-2008.

De vurderede artikler består af følgende numre i henhold til den af Roskilde Museum udarbejdede publikationsliste.

1. T. Christensen, Fact and Fable,. Til vurdering er et nyt kapitel af T. Christensen: A new round af excavations at Lejre (to 2005) s. 109-125.
2. T. Christensen, Fra hedenskab til kristendom i Lejre og Roskilde.
3. T. Christensen & Niels Lynnerup, Kirkegården i Kongemarken.
- 4: T. Christensen, En folkekonges død. Et forslag til tolkning af jernalderens våbenofferfund.
- 6: J. Ulriksen, Scheibenförmige Kreuzmailfibeln des 9. bis 12. Jahrhunderts in Dänemark und Schonen.
- 9: T. Christensen, En folkekonges død, (næsten identisk med 4).
- 10: T. Christensen, Lejres brændte sten.
- 11: T. Christensen, "...caput istiusregni, Ledrerun nomine...". The halls and other main structures from the excavations in Lejre.
- 12: T. Christensen, Ældste Lejre?
- 25: J. Ulriksen, Sønderø.
- 26: J. Ulriksen, The Late Iron Age and Early Medieval Period in the Western Baltic.
- 27: J. Ulriksen, Middelalderbebyggelse i Gammel Viby.
- 28: J. Ulriksen, Roskilde i 11. og 12. århundrede.
- 29: J. Ulriksen, Viking Age Sailing Routes of the Western Baltic – a matter of safety.
- 30: J. Ulriksen, Landing places in the marshland of North-western Germany during the 1st Millennium AD – how special are they?

Ovennævnte arbejder er af Roskilde Museum selv karakteriseret som følger:

Basisforskning

Grundforskning: 1

Strategisk forskning:

Forsknings- og udviklingsarbejde

Anvendt forskning: 2, 3, 4, 6

Udviklingsarbejde:

Reflekteret dataindsamling: 9, 10, 11, 12, 25, 26, 27, 28, 29, 30

Undertegnede er ikke ganske enig i denne opdeling. Således må 9, der er næsten identisk med 4, også opfattes som "anvendt forskning", og desuden er det undertegnedes overbevisning, at artiklerne 26, 29 og 30 må regnes til forskningskategorien "udviklingsarbejde", idet disse arbejder bygger på eksisterende forskning, men har en nyfortolkende virkning på denne. Egentlig burde artikel 4 (9) nok også tilskrives denne kategori.

Efter gennemlæsning af artiklerne fra perioden 2004-2008, må det sammenfattende konkluderes, at Roskilde Museum indenfor disse år har publiceret et mere end tilfredsstillende antal artikler med udgangspunkt i museets primære arkæologiske

forskningsområder, Lejre samt perioden yngre jernalder, vikingetid og tidlig middelalder. Museets udgravningsaktiviteter i og omkring Lejre, har ført til en omfattende publiceringsaktivitet, både internationalt, nationalt og lokalt, på samme måde som museets arbejde med Roskilde, Roskilde fjord samt vikingetidens og den tidlige middelalders handelspladser. Artiklerne afspejler i øvrigt museets arkæologiske medarbejderes langvarige engagement i forskningsrelaterede samarbejder med danske og internationale forskere og institutioner. Specielt skal her fremhæves symposierapporten ”Kristendommen i Danmark før 1050”, hvori artiklerne 2 og 3 findes. Symposiet, der temamæssigt dækkede hele Skandinavien, var arrangeret af Roskilde Museum, og den for forskningen overordentlig værdifulde symposierapport blev udgivet på Roskilde Museums forlag i 2004.

Museet har i kraft af de afleverede artikler også vist, at det er i stand til at anvende de ved grundforskning eller reflekteret dataindsamling fremdragne resultater til et udadvendt forsknings- og udviklingsarbejde, ikke kun i det danske forskningsmiljø, men også i et internationalt forskningsmiljø. I denne sammenhæng skal de afsluttende bemærkninger i artiklen nr. 26 om nødvendigheden af at dansk arkæologisk forskning publiceres på enten tysk eller engelsk fremhæves. Roskilde Museum lever til fulde op til sine egne fine ord!

Roskilde Museum har derfor med det indleverede materiale vist, hvad det er muligt at præsentere af forskning på et lokalmuseum med et trods alt begrænset arkæologisk ansvarsområde, når man som her sætter fokus på de hovedområder, hvor museet og fundene i ansvarsområdet står centralt.

Men det, der således er museets styrke, kan dog også være en kilde til en vis bekymring. Som det fremgår, er alle arkæologiske artikler skrevet af to museumsinspektører, og emnerne holder sig groft sagt til perioden 400 til 1200 e.Kr, med en markant undtagelse i artikel 4 (9). Det kan undre en anelse, at ikke andre ved museet ansatte arkæologer har haft mulighed for at publicere i de fem år undersøgelsen omfatter, og det kan måske give anledning til en overvejelse på museet, at fund fra arkæologiske perioder som ældre og yngre stenalder, bronzealder, ældre jernalder, samt yngre middelalder ikke er blevet publiceret i perioden, skønt listen over bygherrerapporter på museets hjemmeside viser, at der sandelig graves i anlæg dateret til andre perioder.

Der er måske her museet skal lægge lidt kræfter i de kommende år.

Haderslev d. 4/8-2009

Lennart S. Madsen
Overinspektør
Museum Sønderjylland – Arkæologi Haderslev
(medlem af Det Arkæologiske Råd)

Bilag 2

Forskningsvurdering af Roskilde Museum, Nyere Tid

Følgende publikationer (museets nummerering) er modtaget til vurdering indenfor nyere tids område:

5.

Høj, M. Oprøret i Roskilde 31. juli 1808, i: Petersen, Henning (red.): *Da spaniolerne kom. Krig og kulturmøde 1808*. Wormianum, s. 139-157.

7.

Andersen, Peter Thor: *Landkommunen for enden af byen – Lejre Kommunes historie 1966-2007*. Lejre Kommune og Roskilde Museums Forlag, 2006, 200 s.

8.

Bülow, H.: Unicon Valley, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2005, s. 107-122.

13.

Christensen, L. Dahl m.fl.: *Fisker, borger og bonde – Bramsnæs, Hvalsø og Lejre gennem 100 år*. Roskilde Museums Forlag 2007, 33 s.

14.

Hadsbjerg, Lene: *Trekroner – en ny bydel i Roskilde Kommune*, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2005, s. 123-158.

15.

Hansen, M: Pigtråds- og poporkestre i Roskilde 1963-1967, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2004, s. 105-178.

16.

Høj, M: Roskilde Lervarefabrik, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2004, s. 37-72.

17.

Høj, M.: Østifternes Stænderforsamling og stændersalen i Det kongelige Palæ, i: *Roskilde Stiftsbog* 2005, s. 37-43.

18.

Høj, M: Marstrand & Christian 4. – om udsmykningen i Christian 4.s kapel i Roskilde Domkirke, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2006, s. 63-87.

19.

Høj, M.: De spanske soldaters oprør i Roskilde den 31. Juli 1808, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2007, s. 61-94.

20.

Høj, M.: 31. Juli 1808. Spansk oprør i Roskilde, i: *Chakoten. Dansk Militærhistorisk Selskab*, 3/2008, s. 17-21.

21.

Høj, M. m.fl.: *Fisker, borger og bonde – Gundsø, Roskilde og Ramsø gennem 150 år*. Roskilde Museums Forlag 2007, 58s.

22.

Karlsson, P.: *Roskildefreden 1658*. Roskilde Museums Forlag 2008, 48s.

23.

Rung, Grete: Maglekilde-Petersen – den lune fortæller, i: *ROMU. Årsskrift for Roskilde Museum* 2004, s. 73-105.

24.

Thrane, B.: Poul Hansen – folketingsmanden og socialdemokraten, der ikke var cand.polit, i: *ROMU. Årsskrift for Roskilde Museum* 2005, s. 89-106.

Vurdering af enkeltpublikationer og samlet vurdering

Roskilde Museum er blevet bedt om at indsende publikationer fra de sidste fire kalenderår, dvs.: 2009, 2008, 2007, 2006. Da vi er i første del af 2009, medregnes 2005. I vurderingen er derfor kun inddraget publikationer fra disse år. Det drejer sig om 12 arbejder, der nedenfor omtales inddelt i kategorier fulgt af en sammenfattende vurdering af museets forskning på nyere tid-området.

Monografier

Andersen, Peter Thor: *Landkommunen for enden af byen – Lejre Kommunes historie 1966-2007*. Lejre Kommune og Roskilde Museums Forlag, 2006, 200 s.

Peter Thor Andersens bog er en klassisk kommunehistorie, sat i værk af Lejre Kommunalbestyrelse under indtryk af den seneste kommunalreforms første takter. Materialet bag bogen omfatter både arkivstudier og interviews. Der er ikke anvendt traditionelt noteapparat i bogen, hvilket sikkert skyldes et hensyn til en bred læserskare, men derimod bagest en grundig præsentation af anvendt materiale. Indledningen (kaldet prolog) rummer desuden refleksioner over tilgange og kildemateriale. Bogen forekommer at være et solidt arbejde og er meget læsevenlig. Den må henregnes til anvendt forskning.

Mindre, selvstændige publikationer

Christensen, L. Dahl m.fl.: *Fisker, borger og bonde – Bramsnæs, Hvalsø og Lejre gennem 100 år*, Roskilde Museums Forlag 2007, 33 s.

Den lille, indbydende publikation er foranlediget af kommunesammenlægningen i 2007, i det konkrete tilfælde mellem Hvalsø, Bramsnæs og Lejre. Teksten fremstår som en kort historisk præsentation af de tre kommuners historie. Publikationen er ikke annoteret og der er ingen litteraturliste. Den lille bog kan bedst betegnes som lødig formidling.

Høj, M. m.fl.: *Fisker, borger og bonde – Gundsø, Roskilde og Ramsø gennem 150 år*, Roskilde Museums Forlag 2007, 58 s.

Som ovenstående er bogen om Gundsø, Roskilde og Ramsø udarbejdet med udgangspunkt i kommunesammenlægningen i 2007 og behandler de tre kommuner, der i dag udgør storkommunen Roskilde. Bogen er grundlæggende opbygget som ovenstående, men giver i lidt højere grad en perspektiveret og komparativ fremstilling. Bogen kan bedst betegnes som lødig formidling.

Karlsson, P.: *Roskildefreden 1658*. Roskilde Museums Forlag 2008, 48 s.

Den lille bog er udarbejdet i anledning af 350-året for Roskildefreden i forbindelse med museets markering af begivenheden. Der er tale om en kompakt historisk redegørelse

for begivenhederne, der førte til Roskildefreden, herunder byen Roskildes rolle under svenskekrigene. Bogen er ikke annoteret og uden litteraturhenvisning. Bogen kan betegnes som lødig formidling.

Bidrag til antologier

Høj, M. Oprøret i Roskilde 31. juli 1808, i: Petersen, Henning (red.): *Da spaniolerne kom. Krig og kulturmøde 1808*. Wormianum, s. 139-157 samt noter, litteratur mv.

Artiklen er et bidrag til en antologi om spaniolerne i Danmark, en antologi med bidrag fra flere museer og andre samarbejdspartnere, som har analyseret aspekter af den spanske tilstedeværelse i Danmark under Napoleonskrigene. I nærværende artikel behandles specifikt oprøret i Roskilde 31. juli 1808. Artiklen former sig som en detaljeret fremstilling af begivenheden, men uden en egentlig problemstilling. Den rummer ikke metodiske eller kildemæssige refleksioner. Artiklen er af god akademisk kvalitet og er baseret på et bredt kildemateriale, efter alt at dømme med inddragelse af nyt materiale. Artiklen bidrager dermed til ny viden på området. Antologien er et fortjenstfuldt samarbejde mellem flere museers inspektører og andre forskere. Antologien rummer et fyldigt noteapparat og litteraturhenvisninger. Det er ikke muligt på grundlag af det fremsendte at vurdere, om artiklen er tænkt ind i en større problemstilling som en del af antologien. Det fremgår muligvis af bogens indledning.

Artikler til egen årbog, ROMU

Thrane, B.: Poul Hansen – folketingsmanden og socialdemokraten, der ikke var cand. polit, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2005, s. 89-106.

Bag den finurlige titel gemmer sig museets arkivars undersøgelser i den i Nr. Hvalsø hjemmehørende socialdemokratiske politiker Poul Hansens liv og levnet. Artiklen er forsynet med henvisninger og illustreret. Den er et eksempel på forskningsformidling fra museets brede virkefelt og må henregnes til anvendt forskning.

Bülow, H.: Unicon Valley, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2005, s. 107-122.

Artiklen er en populær afrapportering af en undersøgelse af betonfabrikken Unicon på baggrund af undersøgelser i forbindelse med virksomhedens lukning, fremlagt i museets årbog. Som sådan er den et godt eksempel på en fin sammenhæng mellem museets undersøgelses- og formidlingsvirksomhed. Til artiklen er henvisninger. Artiklen er illustreret og fremtræden indbydende og må henregnes til anvendt forskning.

Hadsbjerg, Lene: Tre kroner – en ny bydel i Roskilde Kommune, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2005, s. 123-158.

Artiklen er en velskrevet afrapportering af et samtidsdokumentationsprojekt, udført på museet af udefrakommende arbejdskraft, i forbindelse med Roskilde bys vækstområde for boliger mm.: Tre kroner. Artiklen er et fint eksempel på sammenhæng mellem undersøgelses- og formidlingsvirksomhed, i dette tilfælde i forbindelse med byplanlægning. Til artiklen er henvisninger, den er velillustreret og udkommet i museets egen årbog. Artiklen må henregnes til anvendt forskning.

Høj, M: Marstrand & Christian 4. – om udsmykningen i Christian 4.s kapel i Roskilde Domkirke, i: ROMU. *Årsskrift for Roskilde Museum* 2006, s. 63-87.

Artiklen udspringer af museets arbejde med en udstilling om maleren W. Marstrands arbejder til Christian IVs kapel i Roskilde Domkirke. Den har henvisninger og er velillustreret. Artiklen er et godt eksempel på museets sammenhængende arbejde mellem undersøgelser, udstillinger og formidling. Artiklen må henregnes til anvendt forskning.

Høj, M.: De spanske soldaters oprør i Roskilde den 31. juli 1808, i: *ROMU. Årsskrift for Roskilde Museum* 2007, s. 61-94.

Artiklen er en nær ordret gengivelse af artiklen i publikation nr. 5, antologien om de spanske tropper i Danmark. Der henvises til bedømmelsen herunder.

Øvrige tidsskriftsartikler

Høj, M.: Østifternes Stænderforsamling og stændersalen i Det kongelige Palæ, i: *Roskilde Stiftsbog* 2005, s. 37-43.

Artiklen er en bred formidling i Stiftets årbog om en af de politiske institutioner, der fra 1835 satte sit præg på den gamle bispeby, nemlig Stænderforsamlingerne. Den er et redigeret genoptryk af en artikel i museets årbog 1998. Artiklen er et eksempel på museets bredere formidlingsvirksomhed.

Høj, M.: 31. juli 1808. Spansk oprør i Roskilde, i: *Chakoten. Dansk Militærhistorisk Selskab*, 3/2008, s. 17-21.

Artiklen synes at være en kort formidlende variant af samme forfatters bidrag til ovennævnte antologi om de spanske tropper i Danmark (publikation nr. 5). Artiklen er annoteret og med litteraturliste. Der er tale om lødig formidling af en fyldigere artikel publiceret andetsteds (antologien publikation nr. 5).

Samlet vurdering

Roskilde Museums medarbejdere er flittige bidragydere til museets årbog og publicerer også andre steder. Det er tydeligt, at museet lægger vægt på, at det publicerede materiale har en god faglig kvalitet med formidlingsmæssig appel og kan anvendes bredt. På nyere tids område publicerer museets medarbejdere overvejende i egen årbog, som er opbygget, så den muliggør brug af noter og litteraturhenvisninger, men sjældent rummer metodiske refleksioner. Museet udgiver desuden egne formidlende publikationer om lokalområdets kulturhistorie.

De vurderede arbejder befinder sig alle indenfor anvendt forskning og reflekteret dataindsamling. Museet har udgivet en enkelt monografi, der som det eneste arbejde rummer kortere refleksioner over problemstilling og metode mm. (publikation nr. 7). Bidraget til en antologi (publikation nr. 5) fortjener ligeledes at blive fremhævet for det grundige kildearbejde.

Samlet betragtet har Roskilde Museum udvist udmærket publiceringsaktivitet på nyere tid-området med vægt på det formidlende og i mindre grad på problematiserende analyser eller mere omfattende akademiske arbejder.

Henrik Harnow
Pedersen
Museumsinspektør, ph.d.
ph.d.
Odense Bys Museer

Mikkel Venborg
Seniorforsker,
Nationalmuseet